Bac 2014 Uppgift A1

Simon Freiermuth simon@freiermuth.org

16 April, 2020

a) En stark enprotonig syra HX, är i fast form vid 25 °C. Syran är den enda sura beståndsdelen i ett avkalkningsmedel för kaffemaskiner.

Antag att kalkavlagringarna i kaffemaskinen består av $CaCO_3(s)$, och ange ekvationen för reaktionen som kan observeras när avkalkaren gör sitt jobb.

$$CaCO_3(s) \stackrel{H_2O}{\rightarrow} Ca^{2+}(aq) + CO_3^{2-}(aq)$$

 $2HX(aq) + CaCO_3(s) \rightarrow H_2CO_3 + Ca^{2+} + 2X^{-}$

b) En kommersiell avkalkningsprodukt innehåller 91.0%~HX (massprocent).

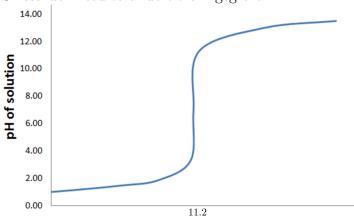
För att kunna bestämma molmassan löser man upp 3.00~g av avkalkaren i $5.00*10^{-1}~dm^3$ destillerat vatten. Ett prov på $20.0~cm^3$ titreras med en natriumhydroxid-lösning, NaOH(aq). Lösningens pH antecknas samtidigt som den tillsatta basens volym, V_b , stiger progressivt.

Den resulterande graphen, $pH = f(V_b)$ gav följande information:

$$pH = 1.25 \ n\ddot{a}r \ V_b = 0.00 \ cm^3$$

 $pH = 7.00 \ n\ddot{a}r \ V_b = 11.2 \ cm^3$

i. Skissa den resulterande titreringsgrafen.



Volume of NaOH added $/cm^3$

ii. Visa med hjälp av en uträkning att den initiala koncentrationen av syran är $5.62*10^{-2}\ mol/dm^3$

$$pH = -log([H^+])$$

 $C_{init}(HX) = 10^{-1.25} = 5.62 * 10^{-2} \ mol/dm^{-3}$

Eftersom syran är stark dissocieras den fullständigt: $[H^+] = C_{init}(HX)$

iii. Beräkna molmassan av syran HX.

$$\begin{split} n &= C * V \\ n(HX) &= 10^{-1.25} * 0.5 = 0.028117 \ mol \\ n &= \frac{m}{M} \ \rightarrow \ M = \frac{m}{n} \\ m(HX) &= m(Avkalkare) * 0.91 \\ m(HX) &= 3.00 * 0.91 = 2.73 \ g \\ M(HX) &= \frac{2.73}{0.028117} = 97.0942845965 \ g/mol \end{split}$$

iv. Beräkna koncentrationen av NaOH(aq)

$$HX + NaOH \rightarrow Na^{+} + X^{-} + H_{2}O$$

 $n_{init}(HX) = n_{eq}(OH^{-})$
 $n_{init}(HX) = 10^{-1.25} * 0.02 = 0.0011247 \ mol$
 $n_{eq}(OH^{-}) = 1.13 * 10^{-3} \ mol$
 $C = \frac{n}{V}$
 $C(OH^{-}) = \frac{1.13*10^{-3}}{0.0112} = 0.01 \ mol/dm^{3}$

 \mathbf{v} .